»återupptäcktes» i Lillkyrka prästgård år 1926 av J. H. Söderlund. I en rapport av den $^{20}/_{11}$ 1926 skriver han: »Vid Lillkyrka prästgård har jag funnit ett fragment av en runsten ... Det har slingor och runor å ena sidan ... Jag har i samråd med kyrkoherde Sandegren i Lillkyrka tagit stenen till sockenkyrkan, där den nu förvaras i vapenhuset.» Fragmentet infördes i Lillkyrka kyrkas inventarium år 1926.

Grå granit. Den ristade sidans mått: 0,40 × 0,14 m. Det bevarade är djupt och tydligt hugget. Ristningstekniken överensstämmer med Balles.

Inskrift:

... n · byki · h - ... b - ...
5

... (*han*)*n byggi Hu*(*sby?*) ...

»... hann bodde i Husby (?) ...»

Till läsningen: 1 **n** har förlorat hst ovanför bst. 2 **b** har en för ristaren Balle typisk form. 3 **y** är tydligt stunget. 4 **k** är ej stunget. 6 **h** har förlorat övre delen. R. 7 har också förlorat övre delen; sannolikt har den varit ett **u**. Avståndet mellan stavarna visar nämligen, att det är fråga om en hst och en bst och icke hst i två runor. 8 **b** har, i likhet med 2 **b**, typisk Balle-form. Efter 8 **b** finnas tre tydligt huggna linjer. De två första bilda ett upp och nedvänt **u**. Den tredje staven skulle kunna tänkas ingå i runan, vilken i så fall skulle vara ett **m**. Detta **m** skulle emellertid bli avsevärt mycket större än inskriftens övriga runor.

1 **n** kan vara slutrunan i **han**, jfr t. ex. U 703. Runföljden 6—7 **h** - utgör med all sannolikhet början av ett ortnamn. Runan 7 har sannolikt varit **u**. På grund av att fragmentet har påträffats i Kungs-Husby, skulle man kanske våga gissa på *Hu*(*sby*). v. Friesen har muntligen framkastat en dylik tanke, vilket framgår av M. Åmarks ovan citerade skrivelse. Den slutar nämligen: »Vid en Upl. forn. för:s årsutflykt till Grönsö i Kungshusby s:n omkr. 1917 medförde jag och visade för prof. Otto v. Friesen ett avtryck på papper av inskriften. Han läste: BVGI HV (-bodde i Hu[sby?]).»

711. Nybygget, Kungs-Husby sn.

Pl. 56.

Litteratur: B. E. Hildebrand, Berättelse om Kungs-Husby kyrka 1860 (ATA); A. E. Törnebohm, Några ord till upplysning om bladet »Fånö» (1863), s. 42; UFT h. 12 (1884), s. 295.

Ett litet jordfast stenblock med ristade slingor ligger omkring 600 m. ÖNÖ om Kungs-Husby kyrka. Där finnes ett av enbuskar och granar övervuxet gravfält. Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Fånö».

Den första bevarade uppgiften om det ristade blocket finnes i B. E. Hildebrands *Berättelse om Kungs-Husby kyrka* från år 1860. Hildebrand skriver: »Jag begagnar detta tillfälle att nämna, att jag på en backe mellan åkerfälten, omkring $^1/_2$ fjerdingsväg från Kungs Husby by, på Hr. Sköldbergs egor, såg en liten flock af obetydliga, till det mesta genom gräfning skadade ättehögar och vid sidan ett stort stenblock, på hvars ena släta ända är inhuggen en vacker runstensslinga, utan spår af runor, hvilken icke finnes antecknad i äldre samlares arbeten.» I beskrivningen till Geologiska kartbladet »Fånö» finnes under rubriken »Runstenar» antecknat från Kungs-Husby sn: »i en backe något O.N.O. om kyrkan, en oläslig.»

Ljusgrå granit med talrika vita kvartsinslag. Ristningsytans bredd är 1,45 m., höjd 1,13 m. Ytan är skrovlig genom vittring. Slingornas linjer äro breda och otympliga, ibland djupa och tydliga, ibland ytterst grunda.

I *UFT* (1883) framställes frågan, om denna ristning skulle kunna vara någon av de tidigare kända av socknens runinskrifter. Så kan givetvis icke vara fallet. Inga säkra spår av runor finnas i det längs stenens kanter löpande runbandet.

Ristningen är mycket klumpigt utförd, och man måste räkna med möjligheten, att den har tillkommit i jämförelsevis sen tid.

712. Skeberga, Kungs-Husby sn.

Litteratur: B 591, L 699. J. Bureus, F a 6 s. 121 n:r 63 (Caspar Cohl); Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 4, bl. 31; R. Dybeck, Reseberättelse 1860 (ATA); UFT h. 12 (1884), s. 295.

Avbildning: P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta 4 och B 591).

I likhet med de övriga runstenarna från Skeberga (U 713, 714) är denna ristning sedan länge försvunnen. Den äldsta uppgiften om U 712 finnes i F a 6, där Caspar Cohl anger dess plats vara »Wedh skibergha, å ängian i Konun. Huseby sokn». I *Ransakningarna* 1667—84 meddelas: »Uthi Skeeberga Haga 4 stycken Runesteenar, som man meenar fuller tillförende wara besedde och uptechnade. Dito uthi samma byes koohaga widh Landzwägen, som löper åth Grönsöö, finnes een stoor Runsteen, som ligger half afbrutin, hwar hoos liggia twänne små Uppå hwilcke Steenar inge Bookstäfwer, uthan annat, såsom medh korsweerk, Uthhuggit är.» På träsnittet i Peringskiölds *Monumenta*, där tre stenar (U 712, 713, 714) avbildas, finnes följande bläckanteckning: »J Skeberga beteshage wid grönsö wägen» (B 591: »Skjeberga hage»; L 699: »Skeberga hage, vid Grönsövägen»). — När Dybeck reste i Kungs-Husby sn år 1860, antecknade han, att de tre stenarna »i Skeberga hage» söktes förgäves. Han tillägger: »Då man, med ledning af de ypperliga förteckningarne öfver Veckholms och Kungs Husby socknars minnesmärken, här söker sig om, förvånas man öfver förstörelsen, hvilken icke skonat hälften. Och likväl hörde flertalet af dem till de märkligaste.» I *UFT* meddelas, att stenen »saknas».

Inskrift (enligt B 591):

- laifr · lit raisa · stain · . . . t · kribior - b · roþur sin · kuþ · a . . . ksti · sti . . .

5 10 15 20 25 30 35 40 45

Olæifʀ(?) *let ræisa stæin . . . at Gæirbiorn*(?), *broður sin goðan . . . (ri)sti stæin.*

»Olev lät resa stenen efter Gerbjörn, sin gode broder . . . ristade stenen.»

Till läsningen: Av runan 1 återstod endast övre hälften. 2 **l** har på träsnittet bst ansatt så lågt, att runan snarast borde läsas **n**; Caspar Cohl läser emellertid **l**, se nedan. Mellan 19 **n** och 20 **t** har med all sannolikhet en runa (**a**) gått förlorad. Av runan 28 fanns endast hst kvar; runan har säkert varit **n**. På träsnittet finnes intet sk efter r. 28 men väl efter 29 **b**; möjligen är sk felaktigt insatt av avritaren. 29 **b** har samma form som 30 **r**. Efter 40 **þ** finnes ett troligen felaktigt insatt sk. Runan 42 läses av Hadorph som **k**, vilket sannolikt är oriktigt. — Caspar Cohl (F a 6): »på thet ena stycket : . . . **sti** : **sti** . . . . . **laifr**». Då Cohl undersökte stenen, har tydligen endast ett obetydligt stycke varit åtkomligt.

Runföljden 1—6 **- laifr** återger sannolikt det i runinskrifter vanliga mansnamnet *Olæifʀ* och 21—28 **kribior -** kan knappast vara något annat än en felristning för *Gæirbiorn*. Detta namn är belagt ett 10-tal gånger i runinskrifter, se Sö 213. Namnet *Olæifʀ* återfinnes också på en av de andra runstenarna från Skeberga, sannolikt också namnet *Gæirbiorn*, se U 713. Runföljden 43—48 **. . . sti · sti . . .** utgör givetvis rester av ristarsignaturformeln. Av avbildningen att döma (t. ex. **b**-runans form) kan stenen ha ristats av Balle. Någon säkerhet går numera ej att vinna, eftersom stenen har gått förlorad.